TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.00 6 kuukautta..$3.50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Onpa sekin suunnitelma

San Franciscon raitiotieläisten lakkoa sovitella yrittäneen suurlautakunnan ilmotetaan tarjonneen yhtiölle sellaisia ehtoja, että miehet otettaisi kaikki töihin ja sitte äänestytettäisi heldän keskuudessaan siitä, josko he haluavat järjestyä.

Joittenkin herrasmiesten häikäilemättömyydellä ei näytä olevan rajoja. Raitiotieläisethän ovat jo näyttäneet äänestyksensä tulokset järjestäytymiskysymyksessä. **Hehän ovat jo järjestyneet,** joten yhtiöllä ei pitäisi olla mitään epäilystä siitä, haluavatko miehet järjestyä. Union jäsenkirjathan ovat selvänä todistuksena siitä, että ne haluavat, vieläpä kaikkea sitä häikäilemätöntä vainoa vastaankin, jota yhtiö on harjottanut miesten järjestymisen estämiseksi.

Olisi mitä typerintä jättää järjestymiskysymyksen jonkunlaisen sovintolautakunnan ratkaistavaksi. Se olisi sama kuin jättää se yhtiön presidentistä suoraan riippuvaiseksi, sillä hän se kuitenkin määrää sovintolautakunnan enemmistönkin mielipiteen.

Mutta sellaisia suunnitelmia saadaan aina sovintolautakunnilta. Niille asian jättäminen merkitsee samaa kuin työläisten kaikista oikeuksista luopumista ja riistäjien armoille heittäytymistä täydellisesti. Sellaisessa tilanteessa vallitsisi luokkarauha, jossa yläpuolelta määrättäisi tarkoin kaikki mitä alapuolellakin tapahtuu.

Mutta toivottavasti työväestö ei sentään niin vain luovu oikeuksistaan.

Onko rauhanneuvotteluista pikaisia toiveita?

Paavin rauhanesitykset ja liittolaisten vastaukset niihin ovat tiedossa, mutta keskivaltojen vastaukset ovat vielä tulematta. Tiettävästi nekin kuitenkin annetaan samassa äänilajissa kuin Yhdysvaltain vastauskin, s. o. siten kokoonpantuna, että niitä jälestäpäin voidaan tulkita vaikka miten.

Täkäläisten hallitusviranomaisten viimeksi antamat selitykset osottavat, että Wilsonin vastausta voidaan selittää melkein millä tavalla tahansa. Hän puhuu Saksan hallituksen kukistamisen välttämättömyydestä, mutta samalla selittää, että ei hän suinkaan tarkota keisari Wilhelmin, eipä edes Hohenzollernien kukistamista, jos ei niiden vallassapysymistäkään. Sillä kai saanemme ymmärtää, että neuvotteluihin ollaan valmiit kenen kanssa hyvänsä, kunhan vain päästään selville siitä, että sodassa ei ole enää mitään voitettavana, ja sitä siinä ei ole kummallekaan puolelle.

Paavin odotetaan tekevän uuden rauhanesityksen heti kun keskivaltojen vastaus entiseen on saapunut hänen käsiinsä. Puhutaanpa jo siitäkin, että täkäläisillä paavin lähettiläillä olisi hallussaan tarkempia tietoja Saksan tarjoamista rauhan ehdoista.

Kaikesta päättäen saattaa siis ajatella, että rauhanneuvottelujen alkamiselle ei enää ole olemassa voittamattomia esteitä. Saattaa olla että ne kuitenkin vielä sivuutetaan joksikin ajaksi, mutta muutaman kuukauden kuluessa niitä voinee odottaa.

Viimeaikaiset hyökkäykset, lukuunottamatta saksalaisten hyökkäystä Riigaa vastaan ja sen valtaamista, eivät ole tuottaneet sanottavampia tuloksia. Läntiselläkään rintamalla ei ole saavutettu sellaisia voittoja kuin sanomalehtien palstoilla, eikä nähtävästi etelässäkään, jossa Italian joukot ovat hyökänneet kiivaasti. Voimasuhteet ovat siis kummallakin puolella melkein samat nyt kuin joku kuukausi takaperinkin, ja tulevat nähtävästi sellaisina säilymäänkin. Venäjän pois taistelusta jääminen, joka voidaan katsoa itse asiassa jo tapahtuneeksi, on merkityksellinen ja saattaa auttaa rauhanneuvottelujen aikaan saamista.

Nälkä ja uhkaava talvi tekee tilanteen sellaiseksi, että rauhanvaatimukset kaikkialla kasvavat.

PIETARIN VAALIT

Ikäänkuin uskomattomalta tuntuu tiedonanto Pietarissa toimeenpannuista vaaleista, joissa vallankumoukselliset ainekset saavuttivat niin loistavan voiton, että koko taantumuksellinen ryhmä jäi melkein kuin näkymättömiin.

Kumoukselliset saavuttivat 143 valtuusmiespaikkaa taantumuksellisten 44 vastaan.

Se on oivallinen vastaus täkäläisen jingoistisen sanomalehdistön ulvonnalle Venäjällä muka vallitsevasta "anarkiasta ja vallattomuudesta". **Sellaista** anarkiaa ja vallattomuutta siellä juuri kaivataankin, mutta kyllä kai se näistä verenhimoisista shakaaleista, joiden ainoana päämääränä on uhrata Venäjän työväestö kansainvälisen imperialismin alttarille, tuntuukin anarkialta. Se merkitsee sitä, että Venäjän työväestö ei ole menettänyt kumouksellisuuttaan, eikä siis ole syytä epätoivoon sikäläisen kumousliikkeen suhteen, ainakaan mitä Pietarin työväestöön, Venäjän vallankumousliikkeen sydämeen, tulee.

Ei olekaan kumma jos Venäjän taantumuksellinen porvaristo pyrkii muuttamaan hallituksen pois sellaisesta kaupungista, jossa kumouksellisuus on niin voimakas, että hallituksen taantumuksellisuutta tukee vain vähemmän kuin neljäsosa pääkaupungin äänioikeutetusta väestöstä. Sellaisessa paikassa eivät taantumuksen mustat korpit uskalla vallan mielivaltaisesti rääkkyillä, vaikkapa haluttaisikin.

Kunhan kansalliskokouksenkin vaaleja aletaan pitää, niin saamme kai kuulla samanlaista hämmästystä ja ihailua herättävistä tuloksista.

Kuparitrustin hirmuvalta Buttessa

Vaikkakin kuparitrustin harjottamasta mielivaltaisuudesta Buttessa ja muillakin kuparikaivoksilla on paljon puhuttu ja se siis ylimalkaan tunnetaan, niin sen täydellisyydestä esim. Buttessa lienee vain harvoilla sellaisilla jotka eivät ole siellä olleet, täydellistä käsitystä.

Montana Socialist, kirjottaessaan niistä toimenpiteistä, joihin kuparitrustin taholta on ryhdytty sikäläisten kaivosmiesten lakon murtamiseksi, kertoo miten kuvernööri Stewartille tuli kiire kumarrusmatkalle Washingtoniin heti kun neiti Rankin tuli käymään Buttessa. Kuvernöörin matkan tarkotuksesta ei ole annettu mitään tietoa, mutta arvellaan hänen käyneen pyytämässä hallitusta ryhtymään erikoistoimenpiteisiin lakkolaisten rintaman murtamiseksi, kuten onkin nyt tapahtunut kautta lännen.

Puolustaessaan työnhakukortin käyttämistä, lähetti Anaconda Copper Mining Co. erään loijarinsa puhumaan m. m. Missoulaan, saadakseen yleisen mielipiteen valtiossa kääntymään lakkolaisille vastakkaiseksi. Kirjottaessaan puheen johdosta lausuu Montana Socialist m. m. seuraavaa:

"Miten hyvin hänen (yhtiön lakimiehen) onnistuikaan vakuuttaa Missoulan kauppakamarin jäsenille että työnhakukortti on käytännössä ainoastaan vaaralisten miesten pitämiseksi poissa kaivannoista, tietävät Butten työläiset sen olevan käytännössä tarkotuksella pitää vaaralliset miehet poissa äänestysuurnalta. **Työnhakukortti tarkottaa Buttessa samaa kuin sininen kortti Anacondassa — ajaa sosialistit pois kaupungista.**

"Miehille on selvästi sanottu että heille ei anneta työnhakukorttia siksi että heidän tiedetään olevan sosialisteja. **Yli kahden vuoden ajalla ei Butten sosialistiosaston ole kuulunut yhtään ainoaa Anaconda yhtiöllä työskentelevää miestä.** Anaconda yhtiön palveluksessa olevat miehet eivät uskalla yhtyä sosialistipuolueeseen, eikä tulla kuulemaan sosialistisia puhujiakaan niiden käydessä Buttessa. He eivät uskalla antaa tavata itseään lukemassa sosialistista sanomalehteä katuvaunuissa, eivätkä uskalla tilata lehteä kotiinsakaan. Montana Socialistillakin on lukuisia sellaisia tilaajia, jotka tilaavat lehtensä jonkun sellaisen naapurinsa nimellä, joka ei ole työssä Anaconda yhtiöllä. Toiset taas maksavat lehtensä ja lähetyttävät sen jonnekin josta sitte saavat, tai käyvät sen hakemassa itse.

"Eugene V. Debs on käynyt Buttessa useita kertoja, ja joka kerta siihen saakka kuin työnhakukortti tuli käytäntöön, täytti hänen kuulijakuntansa oopperatalon. Kun Debs viime kerran kävi Buttessa, vuokrasi luentoja valmistava komitea, tietäen miesten pelonalaisuuden, ainoastaan kaupungin auditoriumin, aryellen sen olevan kyllin suuren, ja se olikin oikeassa, sillä auditoriumikaan ei ollut kuin kaksi kolmannesta täynnä. Sadat jotka olisivat halunneet häntä kuunnella, eivät uskaltaneet mennä koko tilaisuuteen.

"Me tunnemme ainakin kaksi miestä, jotka kovalla työllä ja säästäväisyydellä ovat onnistuneet saamaan itselleen asunnon ja toisen huoneuston vuokrattavaksi. Mutta kun he vuokratalosta saamillaan niukoilla tuloilla olisivat voineet jotenkin tulla toimeen, asetettiin huoneet mustalle listalle ja ne pysyivät vuokraamatta kuukausia, sillä yksikään kaivosmies ei uskaltanut muuttaa niihin asumaan.

"Anaconda yhtiön palveluksessa olevat miehet eivät uskalla pysähtyä kadulla puhuttelemaan ketään tunnetumpaa sosialistia. Olemme kokeilleet sitä useat kerrat viimeisen kahden vuoden ajalla. Pysähtykää missä hyvänsä vilkasliikkeisemmässä kulmassa ja alkakaa puhua jollekin heistä, niin huomaatte puhuteltavan salaa heittävän silmäyksen sosialistinappiin ja kiireen kaupalla rientävän matkoihinsa.

"Jokainen tietää kaikkialla olevan urkkijoita ja kätyreitä ja se onkin yhtiön järjestelmän turmelevin puoli. Urkkijan tai kätyrin on tehtävä jotakin, voidakseen pitää toimensa; hänellä täytyy olla jotakin ilmottamista. Jos hänellä on joku josta hän ei syystä tai toisesta pidä, niin tarvitsee hänen ainoastaan ilmottaa hänet sosialistiseksi agitaattoriksi ja hänen "aikansa" on päättynyt. Jos kapakoitsija tietää jonkun äänestäneen kieltolakipuoluetta, tarvitsee hänen ainoastaan ilmottaa jollekin kätyrille kuulleensa henkilön puhuneen hänen kapakassaan I. W. W. liiton puolesta, ja miehen toimi on lopussa. Ja mistään ei ole mitään apua saatavissa."

Ylläoleva antaa jonkinlaisen käsityksen siitä, miksi kaupungissa, jossa joitakin vuosia sitte oli sosialistinen hallitus useita virkakausia ja kaupungin asioita hoidettiin niin hyvin, että porvarienkin täytyi antaa siitä tunnustus, nyt ei ole juuri mitään jälellä koko sosialistisesta liikkeestä. Sosialistilehden kirjapainokin rikottiin kerran dynamiitilla, eikä tähän päivään saakka ole päästy rikollisten jäljille.

MAILMANKATSOMUKSIA

CANADAN S. S. JÄRJESTÖ PÄÄTTÄNYT PERUSTAA OMAN LEHDEN.

Mikäli saamistamme tiedoista käy selville, on Canadan S. S. Järjestö vasta päättyneellä yleisäänestyksellä päättänyt perustaa itselleen jälleen oman äänenkannattajan.

Lehti tulee ilmestymään Port Arthurissa kahdesti viikossa ja nimeksi tulee "Eteenpäin". Toivotamme onnea toverijärjestömme uudelle yritykselle.

NAISELLISTA JA KRISTILLISTÄ.

Toledossa, Ohio, on kristillinen nuorten naisten yhdistys ryhtynyt uudenlaiseen puuhaan. Muodostetaan nuorten naisten rykmenttejä, jotka aiotaan lähettää Ranskaan — ei toki tappelemaan, sillä siinä voisi tulla seikään, vaan "pitämään seuraa amerikkalaisille sotilaille". Erään Robert Morrisin (luultavasti joku vielä paljastumaton siveyssankari) johdolla on avattu koulu, jossa nuoria tyttöjä harjotellaan huvittamaan ja rohkaisemaan sotilaita, ettei heille tulisi äitiä ikävä. Ainoastaan "ankarasti siveellisiä" tyttöjä otetaan tarjokkaiksi (vähemmän siveellisiä kait on Ranskassa niin yhtäkyllin, että ne ovat jo menettäneet makunsa), ja jokaista rykmenttiä tulee seuraamaan muutamia vanhempia naisia, jotka valvovat seurustelun "siisteyttä". Niitä vanhoja variksia varten sotamiehillä kyllä on jotain myrkkykaasua, millä voi ne tehdä vaarattomiksi.

EIKÖ RYSSÄLLÄ OLE RAHAA?

Eräässä kadettien kokouksessa pitämässään puheessa kertoi ent. rahaasiain ministeri Shingareff, että Venäjän rahapajassa joka päivä painetaan 50 miljoonan ruplan arvosta paperirahaa. Viime toukokuulla painettiin "vain" 35 miljoonan ruplan arvosta päivässä. Rahapajan työväkeä on 8,000, sitävastoin kun se säännöllisinä aikoina on 700. Jos Venäjän työläiset eivät rikastu, ei siihen ainakaan luulisi paperirahan puutteen olevan syynä.

HYVÄ MERKKI SEKIN

Toverilehtemme New York Call ilmottaa, että vireillä ollut $50,000 bondikauppa on nyt mennyt onnellisesti lävitse. Viidenkymmenen tuhannen bondilaina on merkitty yli määrän. Bondien merkintä oli parina viime viikkona noin $700 kutakin päivää kohden.

Näihin saakka on New York Call-lehden rahastaminen ollut suhteellisesti pienen joukon harteilla. Nyt sitävastoin, samalla kun lehden lukijakunta on lisääntynyt kymmenillä tuhansilla, on kustannusyhdistyksenkin kannattajajoukko on lisääntynyt tuhansilla.

Tämmöiset ovat valopilkkuja muutoin pimeänä aikana.

MIHIN NEEKERISOTURIT KELPAAVAT.

Etelävaltioissa olleitten metelien johdosta kirjottaa N. Y. World, että parasta olisi lähettää neekerijoukot mitä pikimmin rintamaan, pois ihmisten vastuksista. "Neekerijoukot eivät soinnu etelän yhteiskuntaelämään, mutta lippunsa kunniaksi he osaavat kuolla." Siihen suuntaan paasaa World. Sen ehkä vieläkin ihmisystävällisempi naapuri N. Y. Evening Sun yhtyy samaan nuottiin, lisäten, että "paras neekeri on kuollut neekeri."

Ja sellaisilla eväillä saavat neekerit lähteä taistelemaan "lippunsa" ja "isänmaansa" puolesta...

LAULUN MAHTI.

Eräällä maalarilla oli musikaalinen apulainen. Vihelteli hitaasti ja surumielisesti laulua "Oi, jos ilta joutuisi," vedellen pensseliään samassa hitaassa tahdissa, jossa laulukin kävi. Sattuipa siihen mestari tulemaan paikalle ja tyytymättömänä virkkoi: "Kuuleppas, hyvä mies, niin tunteellisesti ei sovi meillä työskennellä; meillä täytyy muuttaa nuottia." Sieppasi apulaiselta pensselin kädestä ja alkoi reippaasti vetelemään "Eikä ne pienet linjaarirattaat," käytellen pensseliä sen tahdin mukaisesti.

"NELJÄN MINUUTIN MIEHET".

4,000 miestä — asianajajia, lääkäreitä, kauppiaita y.m. — kiertää parast'aikaa Yhdysvaltain 30 valtiossa ja yli 300 kaupungissa pitämässä neljä minuuttia kestäviä puheita nykyisen sodan merkityksestä (tietenkin sen merkityksestä kapitalisteille ja heidän kätyreilleen, vaan ei sen merkitystä muussa teollisuuslaitoksessa.

Asetuksen ensikertaisesta rikkomisesta sakotetaan työnantajaa korkeintaan kahdella sadalla dollarilla.

Kuten ylempänä mainittu, rajoittaa asetus vain sellaista lapsityötä, minkä tuotteita siirretään yli asianomaisen valtion rajojen, s. o. kuletetaan valtiosta toiseen, kongressin lainsäädäntövalta kun ei Yhdysvaltain perustuslain mukaan saa ulottua valtioiden "yksityisiin asioihin." Siis lapsityö, jonka tuotteita kuletetaan ja kaupataan vain asianomaisen valtion rajojen sisällä, on kokonaan tämän asetuksen määräysten ulkopuolella. Sitäpaitsi sisältyy "asetukseen" se eriskummallinen määräys, mikä kieltää vain sellaisten lapsityön tuotteiden siirtämisen ja kuletamisen valtiosta toiseen, joiden tuotteiden valmistamisessa kolmenkymmenen päivän sisällä, siitä lukien kuin sellaisia tuotteita kuletetaan yli asianomaisen valtion rajojen, ei ole käytetty asetuksessa rajoitettua lapsityötä.

Tällainen määräys antaa työnantajalle mainion tilaisuuden lain kiertämiseen. Hänen tarvitsee yksinkertaisesti säilyttää tällaisia tavaroita varastossa vain määrätyn ajan ja rikos on "laillistettu." Kannutuslaitoksiin nähden esim., joissa tavarat seisovat varastossa tavallisesti pitempiä aikoja voi tällainen menettely onnistua jo itse tuotannon luonteen vuoksi mainiosti. Ja niinpä saa nuorten työläisalkujen työnriisto rehoittaa yhtä julkeasti kuin jos tällaista "asetusta" ei olisi olemassakaan. Kuten jo olemme maininneet on lapsityön suojeluslakien rikkominen työnantajien taholta aivan silmiinpistävän yleistä. Ja senpä vuoksi niiden merkitys käytännössä työväenluokan nousevan polven elämän ja terveyden turvaamisessa on sangen vähäinen.—Raiv.

Lapsityön suojeluslait Yhdysvalloissa

Kaikista kapitalismin riistomuodoista on lapsityön riisto julmin ja säälimättömin. Jo nuorena riistää kapitalismi nuorten työläisalkujen heikoista ruumiista kaiken sen mehun, minkä se suinkin voi irti saada ja kullaksi muuttaa. Turvattomina, kykenemättöminä nousemaan sortoa vastaan ja yhteiskunnan suojelusta vailla olevina, on työläislasten ollut pakko alistua kaikkeen siihen orjuutukseen, mikä heitä jo pienenä on kohdannut voitonhimoisen kapitalismin taholta. Tukuttain on nuoria työläisalkuja uhrattu kapitalismin voitonnälän uhreina. Kapitalismi riistää heiltä kaiken mahdollisuuden varttua henkisesti normaalikykyisiksi ihmisiksi. Kapitalismi on lapsiveren tahraama ja lapsityön polttomerkki on alati säilyvä sen otsassa, — lapsiveri huutaa kostoa järjestelmälle, joka niin säälimättömästi kohtelee työväenluokan nousevaa polvea. Kolkuttavimmin esiintyy lapsityön riisto nykyaikaisen tehdasjärjestelmän hikipajoissa ja niissä myöskin lapsityö eugeenisessakin suhteessa on tuhoisin nousevan sukupolven terveydelle. Pieni työläisalku, joka heti "kynnelle kyetyään" joutuu näihin laitoksiin, on useimmissa tapauksissa aikuiseksi vartuttuaan epänormaali olento, sekä ruumiillisesti että henkisessä suhteessa. Vain harvoissa tapauksissa voi hän hankkia itselleen sitä alkeellisintakaan tietomäärää, minkä omaaminen olisi välttäm. jokaiselle työläiselle elämän kamppailussa. Heille on elämä hamasta lapsuudesta lakkaamatonta taistelua pohjalla. Toiset heistä kestävät taistelussa kauemmin, mutta taas toiset kuolevat jo ennenkuin saavuttavat miehuus-ijän. Kamppailu pohjalla on niin ankaraa ja elämäntaistelu niin säälimätöntä. Yhteiskuntajärjestelmämme, kapitalistisen järjestelmän, on kerran tehtävä tilä siitä veritahrasta, mikä poispyyhkimättömänä täplänä on polttoraudalla sen historian lehdille kirjotettu.

— — — —

Eri valtioiden lainlaatijakunnat ovat viimeisten 10 vuoden aikana olleet pakotettuja kiinnittämään huomiotansa lapsityön kysymykselle ja ovat jossain määrin asettaneet rajoja kapitalismin yltyvälle riistohalulle. Tähän ne eivät suinkaan ole ryhtyneet vapaaehtoisesti eikä senvuoksi, että haluaisivat turvata nuoria työläisalkuja kapitalismin voitonhimolta, vaan sen vuoksi, että heidän on ollut pakko siihen ryhyä, koska kasvavan polven liian varhaisilla ikävuosilla mielivaltaisesti työllä rasittaminen olisi uhannut hävittää koko työväenluokan. Näiden "suojeluslakien" olemassaolo ei kuitenkaan paljon huolestuta työnriistäjiä, sillä tunnettua on, että niitä aivan julkisesti rikotaan. Seuraavassa on valtioittain luokiteltuna v. 1916 Yhdysvaltain eri valtioissa voimassa olleet lapsityörajotuslait:

Valtiot, joissa on täydelliset lakiasetukset ilman vapautumismääräyksiä.

a) **14 vuoden ikäraja tehtaissa ja kannutuslaitoksissa.**

Alabama, Arizona, Arkansas, Connecticut, Florida, Illinois, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Massachusetts, Michigan (15 v. tehtaissa, 14 kannutuslaitoksissa), Minnesota, Nebraska, New Hmpshire, New Jersey, New York, Ohio,)16 v. tytöille ja 15 v. pojille), North Dakota, Oklahoma, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, Wisconsin.

b) **16 vuoden ikäraja yötyölle tehtaissa ja kannutuslaitoksissa.**

Kaikki valtiot luokiteltuna kirj. "a", lukuunottamatta Mainea, sekä niiden lisäksi seuraavat valtiot:—

California, Delaware, District of Columbia, Idaho, Indiana, North Carolina, Vermont, Washington.

c) **8-tunnin työpäiväraja lapsille alle 16 ikävuoden tehtaissa ja kannutuslaitoksissa.**

Arizona, Arkansas, California, D. of Columbia, Illinois, Iowa, Kansas, Kentucky, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Nebraska, Nevada, New Jersey, New York, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Wisconsin.

(Huom.! Montanassa kielletään työ tehtaissa lapsilta alle 16 ikävuotta).

d) **16 vuoden ikäraja kaivoksissa ja louhimoissa.**

Alabama, Arizona, Arkansas, California, Connecticut, Kentucky, Maryland, Nevada, New York, Ohio, Oklahoma, Tennessee, Texas,- (17 ikäv:n raja), Wisconsin, (18 ikäv:n raja).

e) **16 vuoden ikäraja kaivoksissa, mutta ei louhimoissa.**

Colorado, Illinois, Montana, Pennsylvania, Washington.

ALLALUETELLUISSA VALTIOISSA SISÄLTÄVÄT LUETELLUT LAPSITYÖN RAJOITUSLAIT POIKKEAVIA VAPAUTUSMÄÄRÄYKSIÄ:

a) **14 vuoden ikäraja tehtaissa.**

New Mexico, North Carolina, Wyoming.

b) **16 vuoden ikäraja yötyölle tehtaissa.**

Georgia, Nevada, New Mexico, South Dakota, Texas, Utah, West Virginia, Wyoming.

c) **8-tunnin työpäiväraja lapsille alle 16 ikävuoden tehtaissa.**

Alabama, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Lousiana, Maine, Michigan, New Hampshire, New Mexico, North Carolina, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, West Virginia, Wyoming.

d) **16 vuoden ikäraja kaivoksissa ja louhimoissa.**

Delaware, D. of Columbia, Florida, Georgia, Indiana, Idaho, Kansas, Lousiana, Maine, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Nebraska, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, North Carolina, North Dakota, Oregon, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Utah, Virginia, Wyoming.

Kuten edelläolevasta luettelosta selviää, on 25 valtiossa voimassa yleiset lakiasetukset ilman vapautusmääräyksiä, joissa kielletään lapsityö tehtaissa ja kannutuslaitoksissa lapsilta alle 14 ikävuoden. Montanassa on voimassa tehtaisiin ja kannutuslaitoksiin nähden 16 vuoden ikäraja. Michiganissa on 14 vuoden ikäraja kannutuslaitoksissa ja 15 tehtaissa. Ohiossa 16 vuoden ikäraja tyttöihin ja 15 ikäraja poikiin nähden.

Kolmessakymmenessä neljässä valtiossa on voimassa yleiset lakiasetukset ilman vapautusmääräyksiä, jotka kieltävät yötyön lapsilta alle 16 ikävuoden tehtaissa ja kannutuslaitoksissa.

Yhdeksässätoista valtiossa on voimassa yleiset lakiasetukset, ilman vapautusmääräyksiä, jotka kieltävät lapsilla alle 16 ikävuoden teettämästä pitempiä kuin 8-tuntisia työpäiviä tehtaissa ja kannutuslaitoksissa.

Kahdessatoista valtiossa on ilman vapautusmääräyksiä alle 16 ikävuoden lapsien käyttäminen louhimoissa ja kaivoksissa kielletty. Texasissa on näihin työaloihin nähden voimassa, ilman vapautusmääräyksiä, 17 ikävuoden ja Wisconsinissa 18 vuoden ikäraja.

Viidessä valtiossa on voimassa yleiset lakiasetukset ilman vapautusmääräyksiä, jotka kieltävät lapsia alle 16 ikävuoden käyttämästä kaivoksissa, mutta ei louhimoissa.

Valtiot, joissa lapsityön rajoituslait sisältävät poikkeusmääräyksiä säädöksistä, s. o. sisältävät useita vapautusmääräyksiä, joita työnantajat voivat käyttää hyväksensä:

Kolmessa valtiossa 14 vuoden ikäraja tehtaissa.

Yhdeksässä valtiossa 16 vuoden ikäraja yötyöhön nähden tehtaissa.

Kahdessakymmenessä kolmessa valtiossa 8-tunnin työpäiväraja lapsille alle 16 ikävuoden tehtaissa.

Kahdessakymmenessä seitsemässä valtiossa on voimassa 16 vuoden ikäraja kaivoksiin ja louhimoihin nähden.

Tässä on luokiteltuna eri valtioiden vuonna 1916 voimassa olleet ja yhä voimassa olevat lapsityön suojeluslait ikärajaan ja työalaan katsoen.

Nämä suojeluslait, jos ne todella pantaisiin kiinteästi käytäntöön, estäisivät nuorten työläisalkujen työnriistoa kaivoksissa, myllyissä, murtimoissa ja kannutuslaitoksissa, varhaisimmilla ikävuosilla melkein kokonaan. Mutta surullinen totuus on se, että niitä aivan julkisesti rikotaan ja ovat asetuksia paperilla vain. Ja sitäpaitsi sisältää viimemainittu lainsäädäntökokoelma, s. o. lait, käsittäen vapautusmääräyksiä, niin runsaan määrän poikkeuksia lain määräysten alaisuudesta poikkeamiseksi, että kiertäminen "laillisestikin" on helppoa työnantajille.

Viime vuonna laati Yhdysvaltain kongressi lapsityölain nimellä tunnetun lakiasetuksen. Presidentti Wilson allekirjoitukselaan vahvisti lain syysk. 1 p. 1916. Lakiasetus astui voimaan syysk. 1 p:nä. Laki ylettyy vain pieneen osaan tämän maan lapsityöläisiä ja on sen käytännöllinen merkitys niin olematon, että "laki" ei tuota sanottavampaa huolestumista työnantajille. Laki kieltää lapsia, alle määrätyn ikärajan käyttämästä tuotteiden valmistuksessa, joita kuletetaan yli asianomaisen valtion rajojen. Sen moin säätää laki sakkomääräyksen työnantajille tuotteiden kuletamisesta valtiosta toiseen, joiden tuotteiden valmistamisessa kolmenkymmenen päivän sisällä, siitä lukien kuin sellaisia tuotteita kuletetaan yli asianomaisen valtion rajojen, ei ole käytetty asetuksessa rajoitettua lapsityötä.

Lapsia, alle 16 ikävuoden, kielletään pitämässä työssä tehtaissa, kannutuslaitoksissa, myllyissä, murtimoissa ja kaivoksissa.

Lapsia, jotka ovat alle 14 ikävuoden, kielletään pitämästä työssä tehtaissa, kannutuslaitoksissa, myllyissä, työpajoissa tahi missään teollisuuslaitoksissa.

Lasten 14—16 ikävuosien välillä, jotka työskentelevät tehtaissa, myllyissä, kannutuslaitoksissa, työpajoissa tahi missä hyvänsä teollisuuslaitoksissa, on hankittava työtodistus.

Lapsilla, alle 16 ikävuoden kielletään teettämästä pitempiä kuin 8-tuntisia työpäiviä, eikä useampaa kuin kuusi päivää viikossa. Myöskään ei työpäivä saa alkaa aikasemmin k:lo 6:tta aamulla eikä kestää myöhempään k:lo 7:ää illalla, missään tehtaassa, kannutuslaitoksessa, myllyssä, työpajassa, tahi missään muussa teollisuuslaitoksessa.